

Aktivní soucit

35

CÍL:

- Utváření přirozeného zájmu o pocity druhých.
- Porozumění sami sobě, jak se cítím a proč.
- Porozumění neverbálním projevům.
- Rozšiřování slovní zásoby, umění argumentace.
- Rozvíjení a posilování empatie.
- Překonávání předsudků.
- Utváření ohleduplného vztahu k lidem i přírodě.
- Přirozené vyjadřování pozitivních pocitů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.

MOTIVACE:

Vyváženost soucitu a praktického činu, můžeme nazvat jako rozum v srdci. Pokud schází soucit, nedostaví se ani čin.

„Mohu udělat jen tolik, kolik mohu. A co mohu, to i musím.“

(Přemysl Pitter)

Motivační rozhovor na téma časté projevy agresivity žáků ve škole, na veřejnosti i v přírodě.

- Čím, jsou způsobeny? Jedna z příčin je absence soucitu.

Zhlédnutí obrazového materiálu s problémovými situacemi, nebo dokument na DVD.

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci ZŠ

DOBA TRVÁNÍ:

1 vyučovací hodina (45 minut)

MÍSTO:

učebna, v případě příznivého počasí i učebna pod širým nebem

POMŮCKY:

vykresy, nůžky a černý fix, obrazový materiál, vyjadřující různé situace

METODY A FORMY PRÁCE:

- motivační rozhovor
- pozorování vyobrazovaných problémových situací, obrazový materiál, DVD
- grafické znázornění různých nálad a pocitů
- průběžné vyhodnocení
- reflexe

POSTUP:

Příprava:

Připravíme 3 typy smajlíků velikosti v průměru asi 10 cm. Můžete využít ty ze str. 3 nebo 4 (větší varianta). Každý žák bude mít 3 smajlíky.

První – vyjadřuje radost, spokojenost, pohodu

Druhý – nerozhodnost, nebo neznalost, nezájem

Třetí – smutek, zklamání, trápení

Připravíme si **dvě sady otázek**.

- První sada otázek bude zaměřena na to, **jak se asi cítí ten druhý**.
- Druhá sada otázek bude zaměřena na to, jak se při výroku **cítím já**.

Níže uvádíme příklady otázek, které mohou obměňovány dle věkové úrovně žáků. Uvedené otázky jsou spíše pro **mladší žáky**.

45 min

I. st.
ZŠII. st.
ZŠ

Pro starší žáky můžeme zvolit i další variantu, kde budou pracovat na základě svých vlastních výroků, které si předem připraví. Mohou si též vyrobit další typy smajlíků, vyjadřující například zlost, strach a další.

Následně mohou tvořit vlastní věty. Například: Když jsem viděl . . . cítil jsem se . . .

První sada, jak se cítí ten druhý?

1. Spolužák, se kterým se nikdo nekamarádí?
2. Kamarád, kterého rodiče umí pochválit?
3. Ptáci v zimě, při tuhých mrazech a nedostatku potravy?
4. Vlaštovky, nebo jiříčky, kterým lidé shazují hnízda i s mláďaty?
5. Pes, který je lidem na obtíž a zbaví se ho odložením na ulici či do útulku?
6. Kamarád, když mu řeknu, že je můj bezva kamarád?
7. Spolužák, kterému všichni říkají, že zlobí?

Druhá sada, jak se cítím já?

1. Když slyším nařikajícího psa uvázaného u boudy?
2. Když vidím hrající si koťata?
3. Když mě někdo pochválí?
4. Když pozoruji v zimě ptáky na krmítku?
5. Když vidím plačící dítě?
6. Když lidé na jaře vypalují trávu?
7. Když vidím, že maminka je unavená?

(otázky se mohou dle potřeby měnit a doplňovat)

- Žáci budou při každé otázce zvedat smajlík, vyjadřující pocit, který u nich otázka evokuje.
- Můžete též zvolit práci v menších skupinách o 4-6 žácích. Žáci jednotlivě a následně společně vybírají a přiřazují Smajlíky, diskutují. Na společném názoru by se měli shodnout a měli by umět argumentovat proč vybrali právě tento Smajlík. V závěrečné reflexi prezentují své názory.
- Reflexe.

REFLEXE:

- Co nového jste se dozvěděli?
- Co jste zjistili sami o sobě?
- Jaké byly vaše pocity?
- Co pro nás bylo příjemné, co naopak nepříjemné?
- Co by se stalo, kdyby všichni lidé byli necitliví a lhostejní?
- Přemýšlíte o tom, co cítíme a jak reagujeme v obtížných situacích?

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

- OSV – podpora porozumění sebe samého i druhých, zlepšení mezilidských vztahů

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:

- ŽÁK**
- porozumí svým pocitům, vytváří si pozitivní představu o sobě samém,
 - ovládá a řídí svoje jednání,
 - porozumí neverbálním projevům, vhodně na ně reaguje, argumentuje, sděluje své názory, naslouchá,
 - přemýšlí o tom, jak se cítí ten druhý v různých situacích,
 - respektuje přesvědčení a názory druhých,
 - přispívá k utváření příjemné atmosféry.

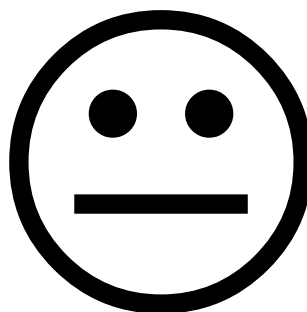
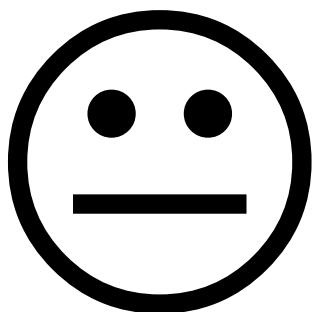
I. st.
ZŠ

II. st.
ZŠ

PRACOVNÍ LIST PRO ŽÁKA

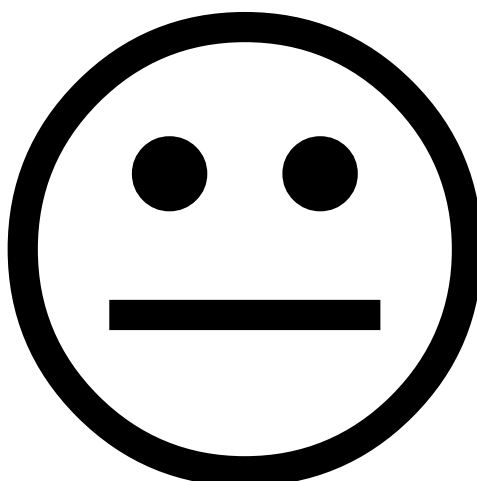
Každý máte jednu sadu smajlíků, využijte je k vyjádření pocitu, který u vás otázka či sdělení vyvolá. Zvedněte nad hlavu vždy jen jeden z nich.

- První – vyjadřuje radost, spokojenost, pohodu
- Druhý – nerozhodnost, nebo neznalost, nezájem
- Třetí – smutek, zklamání, trápení

I. st.
ZŠ

II. st.
ZŠ

I. st.
ZŠ

II. st.
ZŠ